

Piła, 27... marca 2024 r.

SKO.4150.2431.38.2023.OŚ

O B W I E S Z C Z E N I E

Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Piła

Zgodnie z art. 49 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.), w związku z art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094, ze zm.), Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Piła publicznie ogłasza stronom postępowania, że decyzją nr SKO.4150.2431.38.2023.OŚ z dnia 27 lutego 2024 r. uchyliło w całości zaskarżoną decyzję Burmistrza Miasta i Gminy Margonin nr WGN.OS.6220.1.28.2021.2023.MN, z dnia 22 listopada 2023 r. odmawiającą wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji polegającej na budowie elektrowni fotowoltaicznej o mocy do 6 MW wraz z infrastrukturą techniczną towarzyszącą, na działce o numerze ewidencyjnym 78/1, obręb Zbyszewice, gm. Margonin. Sprawa przekazana została organowi I instancji do ponownego rozpatrzenia.

Z treścią decyzji strony mogą zapoznać się na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Piła, bip.kolegium.pila.pl i w siedzibie Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Piła, ul. Dzieci Polskich 26, 64-920 Piła, pok. 20 (po uprzednim telefonicznym umówieniu wizyty), w godz. od 8.00 do 14.00.

W I C E P R E Z E S
Samorządowego Kolegium Odwoławczego
w Piła

Robert Górecki

POUCZENIE:

1. Na decyzję służy sprzeciw, który można wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu za pośrednictwem tutejszego Kolegium w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 64a ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi).
2. Od sprzeciwu pobiera się wpis stosunkowy lub stały (art. 230 ppsa). Wpis stosunkowy pobiera się w sprawach, w których przedmiotem zaskarżenia są należności pieniężne. W innych sprawach pobiera się wpis stały (art. 231 ppsa). Do sprzeciwu od decyzji stosuje się odpowiednio przepisy o skardze, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej (art. 64b § 1 ppsa).
3. Strona składająca sprzeciw ma możliwość ubiegania się przed Sądem o przyznanie jej prawa pomocy (w zakresie całkowitym lub częściowym) obejmującego zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie radcy prawnego lub adwokata, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego (art. 245 ppsa).

SKO.4150.2431.38.2023.OŚ

Decyzja
Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Pile
z dnia 27 lutego 2024 r.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w składzie:

Przewodniczący: Robert Górecki

**Członkowie: Krzysztof Chrzanowski (spr.)
Maciej Wajs**

Urząd Miasta i Gminy Margonin	
W P Ł Y N Ę Ł O	
29. 03. 2024	
Nr	2554
Otrzymuje:	J. Nowakowski

po rozpatrzeniu odwołania PVE 137 Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy od decyzji Burmistrza Miasta i Gminy Margonin nr WGN.OS.6220.1.28.2021.2023.MN, z dnia 22 listopada 2023 r. odmawiającej wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji polegającej na budowie elektrowni fotowoltaicznej o mocy do 6 MW wraz z infrastrukturą techniczną towarzyszącą, na działce o numerze ewidencyjnym 78/1, obręb Zbyszewice, gm. Margonin,

na podstawie art. 138 § 2, art. 7, art. 77 § 1 i art. 107 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.) oraz art. 71 ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt 4, art. 82, art. 85 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, ze zm.) - zwanej dalej „ustawą ooś”,

o r z e k a

- uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji.

U z a s a d n i e n i e

Burmistrz Miasta i Gminy Margonin, w dniu 22 listopada 2023 r. odmówił wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji polegającej na budowie elektrowni fotowoltaicznej o mocy do 6 MW wraz z infrastrukturą techniczną towarzyszącą, na działce o numerze ewidencyjnym 78/1, w Zbyszewicach. Przedmiotowa decyzja została podjęta w następującym stanie faktycznym.

Planowana inwestycja zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 54 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839) spełnia kryteria przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, a teren, na którym planowana jest inwestycja nie jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. W związku z zakwalifikowaniem planowanego

przedsięwzięcia do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, organ zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu (RDOŚ), Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży (PPIS) oraz Dyrektora Zarządu Zlewni Wód Polskich w Poznaniu, z wnioskami o wyrażenie opinii na temat obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla ww. przedsięwzięcia oraz ewentualnego określenia zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

PPIS nie zajął stanowiska w przedmiotowej sprawie.

RDOŚ, w postanowieniu znak WOO-IV.4220.260.2021.WR.4 z dnia 04 maja 2021 r. stwierdził, iż dla powyższego przedsięwzięcia istnieje potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i określił zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Dyrektor Zarządu Zlewni Wód Polskich w Poznaniu w opinii znak PO.ZZŚ.4.435.134.1.2021.JNG z dnia 08 marca 2021 r. stwierdził, że nie ma potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia. Dyrektor Zarządu Zlewni w Poznaniu uznał, że przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie negatywnie oddziaływać na stan jednolitych części wód oraz na realizację celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 i art. 61 ustawy Prawo wodne, określonych dla nich w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. poz. 1967).

W międzyczasie, w dniu 01 marca 2021 r. do organu prowadzącego postępowanie główne wpłynęły protesty mieszkańców sprzeciwiających się planowanej inwestycji.

Burmistrz Miasta i Gminy Margonin postanowieniem z dnia 27 maja 2021 r. nałożył na inwestora obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i jednocześnie ustalił zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Spółka, w dniu 13 lipca 2021 r. przygotowała stosowny raport. W związku z tym organ I instancji, działając na podstawie art. 77 ust. 1 ustawy ooś zwrócił się do RDOŚ o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia.

RDOŚ pismem z dnia 12 sierpnia 2021 r. wezwał inwestora do uzupełnienia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, w tym m. in. o wskazanie, czy dla planowanego przedsięwzięcia jest konieczne ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania, analizę możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem, przedstawienie propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na formy ochrony, trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, jakie napotkano, opracowując raport, analizę emisji hałasu do środowiska dla wariantu alternatywnego inwestycji, wskazanie sposobu chłodzenia planowanych do zastosowania paneli fotowoltaicznych, wskazanie jak często planuje się mycie paneli fotowoltaicznych, ocenę skumulowanego wpływu farm fotowoltaicznych na chronione gatunki ptaków.

W trakcie tego czasu, w dniach 25 i 26 sierpnia 2021 r. do Burmistrza Miasta i Gminy Margonin wpłynęły dwa pisma z uwagami mieszkańców do przedłożonego przez inwestora raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Pismami z dnia 12 listopada 2021 r., z dnia 22 grudnia 2021 r. i z dnia 02 marca 2023 r. inwestor przedłożył uzupełnienia do raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko. Ostatecznie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2023 r., nr WOO-I.4221.159.2021.PM.9 uzgodnił realizację przedsięwzięcia pod następującymi warunkami:

1. Posadzić do 6 kontenerowych, bateryjnych magazynów energii. Kontenery wyposażać w szczelne posadzki.
2. Transformatory umieścić w stacjach kontenerowych o szczelnych posadzkach. W przypadku zastosowania transformatorów olejowych, wykonać zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego, które w przypadku awarii, umożliwią przejęcie całej pojemności, zastosowanego w stacjach transformatorowych oleju transformatorowego oraz płyny z akcji gaśniczej.
3. Stacje transformatorowe oraz magazyny energii zlokalizować w odległości minimum 80 m od granicy najbliższych terenów chronionych akustycznie, a inwertery w odległości minimum 10 m od granicy najbliższych terenów chronionych akustycznie.
4. W przypadku konieczności mycia paneli fotowoltaicznych wykorzystywać do tego celu czystą wodę bez użycia detergentów lub wodę z domieszką środków biodegradowalnych.
5. Prace budowlane oraz eksploatację sprzętu ciężkiego na etapie budowy prowadzić wyłącznie w porze dnia, tj. w godz. 6.00 - 22.00.
6. Prace związane z wykonaniem dróg wewnętrznych i placu montażowego oraz montaż konstrukcji wsporczych należy rozpocząć w terminie od 1 września do końca lutego.
7. Na etapie prowadzenia prac ziemnych, codziennie przed rozpoczęciem prac kontrolować wykopy, a uwięzione w nich zwierzęta niezwłocznie przenosić w bezpieczne miejsce. Taką samą kontrolę przeprowadzić bezpośrednio przed zasypaniem wykopów.
8. Zastosować moduły fotowoltaiczne o powierzchni antyrefleksyjnej.
9. Panele słoneczne montować na wysokości minimum 0,8 m mierząc od dolnej krawędzi paneli słonecznych do powierzchni ziemi.
10. Wykonać ogrodzenie ażurowe bez podmurówki z pozostawieniem minimum 0,2 m przerwy między ogrodzeniem a gruntem.
11. W porze nocnej nie stosować ciągłego oświetlenia terenu elektrowni i jej ogrodzenia.
12. Na etapie eksploatacji przedsięwzięcia koszenie roślinności pokrywającej teren elektrowni prowadzić w okresie od 1 września do 1 marca.
13. Na etapie eksploatacji przedsięwzięcia nie stosować chemicznych środków ochrony roślin.
14. Teren pod i pomiędzy panelami pozostawić do naturalnej sukcesji, a koszenie roślinności prowadzić w okresie od 1 września do końca lutego.
15. Nie wycinać drzew i krzewów w związku z realizacją przedsięwzięcia.
16. Wykonać pas zieleni izolacyjnej z drzew i krzewów o długości ok. 130 m w południowowschodniej części działki inwestycyjnej. Do nasadzeń krzewów

zastosować gatunki atrakcyjne dla awifauny, jak np. głóg jednoszyjkowy *Crataegus laerigata*, śliwa tarnina *Prunus spinosa*, bez czarny *Sambucus nigra*, jarzab pospolity *Sorbus aucuparia*, rokitnik pospolity *Hippophae rhamnoides*, dereń *Cornus* sp., kalina *Viburnum* sp.

17. Miejsca składowania materiałów budowlanych i postoju ciężkiego sprzętu wyznaczyć poza obrysem rzutu koron drzew.

18. Prace ziemne oraz inne prace związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego prowadzone w obrębie bryły korzeniowej drzew i krzewów nieprzeznaczonych do wycinki, wykonywać w sposób jak najmniej szkodzący drzewom i krzewom w szczególności:

- pnie drzew narażonych na uszkodzenia na czas budowy właściwie zabezpieczyć uwzględniając konieczność zapewnienia dostępu do schronień oraz w sposób niepowodujący zniszczenia, uszkodzenia lub zabicia występujących tam gatunków roślin, zwierząt i grzybów, nie obsypywać ziemią pni drzew powyżej wysokości 0,2 m i krzewów powyżej wysokości 0,1 m, ponad pierwotny poziom terenu, podczas prac ziemnych zabezpieczyć systemy korzeniowe przed przesychaniem i przemarzaniem, o nie niszczyć korzeni odpowiedzialnych za statykę drzewa.

19. W terminie 1 miesiąca od daty oddania do użytkowania przedmiotowej inwestycji, wykonać kontrolne pomiary poziomów hałasu emitowanego do środowiska na granicy najbliższych terenów objętych ochroną akustyczną, zgodnie z przepisami szczegółowymi w tym zakresie. Wyniki pomiarów przedstawić Burmistrzowi Miasta i Gminy Margonin, Staroście Chodzieskiemu, Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu i Wielkopolskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, w terminie 14 dni od ich wykonania. W przypadku wystąpienia przekroczeń akustycznych standardów jakości środowiska, zaprojektować i wdrożyć rozwiązania techniczne, technologiczne, bądź organizacyjne w taki sposób, aby eksploatacja inwestycji nie powodowała przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu. Poprawność zaproponowanych rozwiązań potwierdzić niezwłocznie kolejnymi pomiarami hałasu. Powyższe rozwiązania wdrożyć, a wyniki przeprowadzonych pomiarów wraz z opisem zastosowanych rozwiązań przedstawić wyżej wskazanym organom w terminie 6 miesięcy od daty oddania farmy do użytkowania.

Mając na uwadze całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz uzyskane opinie i uzgodnienia organ I instancji doszedł do następujących wniosków:

1. Raport OOS nie przedstawia obiektywnego sposobu realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia i nie zawiera realnych wariantów realizacji inwestycji. Niemożność analizy faktycznych skutków oddziaływań na zdrowie ludzi i zwierząt farmy fotowoltaicznej, mającej powstać na planowanym obszarze, stanowi przeciwwskazanie dla realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.
2. Wynik postępowania z udziałem społeczeństwa jest negatywny albowiem lokalizacja przedsięwzięcia budzi zdecydowany sprzeciw w lokalnej społeczności, gdyż jest to inwestycja, która zdaniem mieszkańców może mieć negatywne oddziaływanie na środowisko krajobrazowe i warunki ich życia.
3. Wprowadzenie na obszarze, na którym planowana jest inwestycja jakiegokolwiek zagospodarowania zaburzyłoby harmonię i estetykę przestrzeni w tym rejonie oraz wpłynęłoby negatywnie na stan środowiska, a tym samym naruszyłoby założenia

natury przestrzenno-prawnej ustalonej zapisami obowiązującego studium kierunków i zagospodarowania przestrzennego Gminy Margonin.

Z wyżej wymienionych powodów organ I instancji odmówił wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowej inwestycji.

Powyższą decyzję - dochowując ustawowego terminu – zaskarżyła odwołaniem spółka PVE 137 Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy, zarzucając wydanej decyzji naruszenie norm postępowania:

- art. 7, 7a, 7b, 77 § 1, 80 k.p.a. poprzez niewyjaśnienie stanu faktycznego i niewyczerpujące zebranie i błędne rozpatrzenie całości materiału dowodowego poprzez nieuzasadnioną polemikę i podważanie ustaleń poczynionych przez RDOŚ w toku postępowania uzgodnieniowego w tym bezpodstawne zarzucanie braku obiektywizmu RDOŚ a także podnoszenie nieuzasadnionych wątpliwości bez stosowania zasady ich ewentualnego rozstrzygnięcia na korzyść strony;
 - art. 10 ust. 2a w zw. z art. 15 ust. 3 pkt 3a ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym poprzez ich błędną wykładnię, polegającą na uznaniu, że przesłanką wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w niniejszej sprawie jest zgodność lokalizacji inwestycji z postanowieniami studium, podczas gdy ww. przepisy dotyczą wyłącznie planowania przestrzennego w ramach uchwalanego planu miejscowego i nie wyłączają lokalizacji odnawialnych źródeł energii na podstawie decyzji administracyjnych, jak i nie uzależniają wydania takiej decyzji od treści postanowień obowiązującego na danym terenie studium;
 - art. 74 ust. 3a ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, poprzez oparcie zaskarżonego rozstrzygnięcia na błędnej tezie, że został błędnie wskazany krąg stron postępowania albo, że przymiot strony powinien przysługiwać właścicielom okolicznych nieruchomości;
 - art. 61 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym poprzez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że na etapie wydawania decyzji o środowiskowych należy zbadać przesłankę uzbrojenia inwestycji.
- Mając na uwadze powyższe, odwołująca spółka wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze zważyło co następuje:

Odwołanie wymaga uwzględnienia.

Materialnoprawną podstawą decyzji organu I instancji są przepisy ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 71). Istotą decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest określenie wpływu planowanego przedsięwzięcia na środowisko oraz wymagań środowiskowych,

jakie powinny być spełnione, by móc zrealizować przedsięwzięcie i zminimalizować skutki negatywnego wpływu na środowisko czynników dla niego szkodliwych. W myśl art. 59 ustawy ooś przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaga realizacja następujących planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko:

- 1) planowanego przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- 2) planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko został stwierdzony na podstawie art. 63 ust. 1.

Obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w zależności zatem od rodzaju zamierzonego przedsięwzięcia lub miejsca jego realizacji może mieć charakter obowiązkowy lub fakultatywny.

Planowane przedsięwzięcie kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 54 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Dla przedmiotowego przedsięwzięcia, organ właściwy do wydania decyzji środowiskowej stwierdził, po zasięgnięciu opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska, organu właściwego do wydania oceny wodnoprawnej oraz właściwego organu inspekcji sanitarnej, w drodze postanowienia obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania inwestycji na środowisko.

Kolegium zwraca uwagę, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie jest decyzją uznaniową, lecz ma charakter związany, co oznacza że odmowa ustalenia środowiskowych uwarunkowań może nastąpić jedynie w ściśle określonych przypadkach w ustawie. Przesłanki odmowy zgody na realizację przedsięwzięcia stanowią:

- niezgodność lokalizacji przedsięwzięcia z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (art. 80 ust. 2 ustawy ooś),
- jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika brak możliwości realizacji przedsięwzięcia w wariantcie proponowanym przez wnioskodawcę, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, za zgodą wnioskodawcy, wskazuje w decyzji, spośród wariantów, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5, wariant dopuszczony do realizacji. W przypadku braku możliwości realizacji przedsięwzięcia w wariantach, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5, oraz w przypadku braku zgody wnioskodawcy na wskazanie w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wariantu dopuszczonego do realizacji, organ odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia (art. 81 ust. 1),
- wykazanie znaczącego negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000 (art. 81 ust. 2),
- wykazanie, że przedsięwzięcie może wpływać negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz art. 61 Prawa wodnego (art. 81 ust. 3).

Przekładając przywoływane przepisy prawa materialnego na stan faktyczny niniejszej sprawy należy stwierdzić, że żadna z ww. przesłanek do odmowy zgody na realizację planowanej inwestycji nie zachodzi. Po pierwsze nie ma miejsca przesłanka

niezgodności lokalizacji przedsięwzięcia z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, ponieważ na terenie inwestycji takowy plan nie został uchwalony. Zgodność lokalizacji przedsięwzięcia, o której mowa w art. 80 ust. 2 ustawy ooś, to zgodność z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a nie postanowieniami jakiegokolwiek innego aktu z zakresu kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na terenie gminy (por. wyrok WSA w Lublinie z 06.06.2023 r., II SA/Lu 285/23, LEX nr 3580815).

Także druga podstawa dla odmowy wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przedmiotowej sprawie nie występuje, bowiem z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko nie wynika brak możliwości realizacji przedsięwzięcia w wariantcie proponowanym przez wnioskodawcę.

W przedmiotowej sprawie nie zachodzą także przesłanki znaczącego negatywnego wpływu inwestycji na obszary Natura 2000 i negatywnego wpływu inwestycji na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz art. 61 Prawa wodnego, o czym w sposób jednoznaczny wypowiedział się Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu i Dyrektor Zarządu Zlewni Wód Polskich w Poznaniu.

Jeżeli więc żadna z wymienionych wyżej okoliczności nie zachodzi, organ jest obowiązany do określenia środowiskowych uwarunkowań (wyrok WSA w Poznaniu z 24.09.2021 r., IV SA/Po 249/21, LEX nr 3310264).

Organ I instancji w uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia wskazał, że wynik postępowania z udziałem społeczeństwa jest negatywny. Jednakże nie wskazał on i nie uzasadnił, które uwagi społeczeństwa uznaje za zasadne, a które nie. Niemniej jednak sprzeciw społeczności lokalnej w stosunku do inwestycji nie może być podstawą do wydania decyzji odmownej. Ma to związek z charakterem decyzji środowiskowej i celami, dla których jest ona wydawana. Przepisy nakazują zapewnienie udziału społeczeństwa w postępowaniu i wzięcie pod uwagę wyników postępowania z udziałem społeczeństwa, natomiast nie nakładają obowiązku uzyskania społecznej akceptacji dla przedsięwzięcia. Innymi słowy, żaden przepis ustawy ooś nie uzależnia wydania pozytywnej dla inwestora decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, czy też wcześniej stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko od zgody czy akceptacji, bądź braku sprzeciwu społeczności lokalnej czy strony postępowania. Z tego powodu sprzeciw społeczny i strony postępowania nie może blokować wydania ani decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, ani postanowienia stwierdzającego obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w sytuacji gdy spełnione są warunki do wydania takich rozstrzygnięć (por. wyrok NSA z 26.06.2019 r., II OSK 2114/17, LEX nr 2740746).

Burmistrz Miasta i Gminy Margonin odmawiając wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia dodatkowo wskazał, że przedłożony przez inwestora raport OOŚ nie przedstawia obiektywnego sposobu realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia i nie zawiera realnych wariantów realizacji inwestycji, w tym miejscu Kolegium pragnie zauważyć, że w toku badanego postępowania administracyjnego uwagi co do treści raportu składał Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, jak i okoliczni mieszkańcy w dwóch pismach, które wpłynęły do organu 25 i 26 sierpnia 2021 r. Inwestor zaś odniósł się do

wszystkich uwag w przesyłanych do organu uzupełnieniach do raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Jeżeli zatem organ prowadzący postępowanie główne miał wątpliwości co do rzetelności przedłożonego, bądź uznał, że raport o oddziaływaniu inwestycji na środowisko jest niekompletny, nie zawiera realnych wariantów realizacji inwestycji i nie czyni zadość przepisom prawa to powinien wezwać inwestora o wyeliminowanie nieścisłości, uzupełnienie raportu i złożenie stosownych wyjaśnień. Kolegium w tym miejscu pragnie zwrócić uwagę na fakt, że organ nie może inwestorowi zarzucać braku prawidłowego wariantowania inwestycji, jeśli do usunięcia tej nieprawidłowości wprost nie wezwał i nie wskazał, na czym polega niezrealizowanie treści art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy ooś w przedłożonym raporcie. Brak uprzedniego wezwania odnośnie do tego zagadnienia, a następnie sformułowanie w decyzji odmownej, jako jednego z głównych zarzutów, niewyczerpującego wariantowania narusza zasadę budzenia zaufania stron postępowania do organów prowadzących postępowanie, wynikającą z art. 8 § 1 k.p.a. (por. wyrok WSA w Białymstoku z 12.11.2021 r., II SA/Bk 738/21, LEX nr 3274309, wyrok WSA w Bydgoszczy z 4.05.2023 r., II SA/Bd 1145/22, LEX nr 3647039).

Podsumowując Kolegium uznało za zasadny zarzut braku przesłanek prawnych i faktycznych do odmowy wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Przywoływane zaś przez organ I instancji okoliczności uzasadniające odmowę wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, tj. okoliczność, że raport o oddziaływaniu inwestycji na środowisko nie zawiera realnych wariantów realizacji inwestycji i nie przedstawia obiektywnego sposobu realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia a zakres oddziaływania przedsięwzięcia został zawężony do najbliższych położonych terenów, kwestia braku lub słabego stanu infrastruktury technicznej na terenie gminy Margonin, kwestia sprzeciwu wśród lokalnej społeczności oraz braku akceptacji społecznej dla inwestycji, a także kwestia ewentualnego naruszenia praw podmiotów znajdujących się w kręgu oddziaływania inwestycji, nie mogą być podstawą do odmowy wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Organ I instancji wskazując, że stan infrastruktury technicznej na terenie gminy jest zły i przestarzały, nie wykazał w jaki sposób stan ten uniemożliwia zrealizowanie inwestycji według zaproponowanego przez inwestora wariantu. Z kolei, jak wyżej wspomniano, godzenie w interes społeczny rozumiany jako uogólniony cel dążeń i działań, uwzględniających zobiektywizowane potrzeby ogółu społeczeństwa lub lokalnych społeczności i protest lokalnej społeczności nie mogą stanowić podstawy do odmowy wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W tym miejscu Kolegium pragnie zauważyć, że uwagi zgłaszane przez okolicznych mieszkańców w trakcie prowadzonego postępowania (dotyczące nadmiernego hałasu i wpływu pola magnetycznego) są irracjonalne i nie mają poparcia w obecnej wiedzy naukowej oraz nie wynikają z treści raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko.

Zdaniem Kolegium, wskazane przez organ I instancji przyczyny odmownej decyzji nie wynikają z konkretnie wskazanych uwarunkowań prawnych, są ogólnikowe i nie odnoszą się do ustaleń zawartych w raporcie i ustaleń organów współdziałających. Kolegium zwraca uwagę na fakt, że zastrzeżenia wobec raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, aby nie były uznane za gołosłowne,

powinny zostać poparte ekspertyzą, która w sposób udokumentowany i jednoznaczny wskazuje na wady raportu. W sytuacji, gdy w sprawie występują wątpliwości co do istotnych dla oceny oddziaływania na środowisko okoliczności należy je wyjaśnić mając na uwadze zasadę prawdy obiektywnej z art. 7 k.p.a. Pojawienie się wątpliwości co do kompletności czy rzetelności ocen przedstawionych w raporcie zobowiązuje organ prowadzący postępowanie do uzupełnienia materiału dowodowego w celu rozważenia wszelkich niejasności w stanie faktycznym sprawy. Bezspornie przy tym to na organie spoczywa ciężar dowodu, toteż to on powinien wykazać się inicjatywą dowodową, jeżeli dostrzeże, że jakiś aspekt stanu faktycznego sprawy wciąż domaga się wyjaśnienia (por. wyrok WSA w Gliwicach z 29.01.2024 r., II SA/Gl 1825/23, LEX nr 3691855).

Negatywne skutki dla środowiska spowodowane przez planowane przedsięwzięcie nie są wystarczającym argumentem do odmowy wydania zgody na jego realizację. Co więcej zauważyć należy, że negatywne oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na środowisko stanowi typową i nieodłączną cechę przedsięwzięć, co do których wydawana jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. Także sama nieodwracalność, czy też trwałość negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, nie jest okolicznością, która uzasadnia wydanie decyzji odmownej. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa bowiem wpływ planowanego przedsięwzięcia na środowisko i wymagania, jakie powinny być spełnione, aby minimalizować skutki negatywnego wpływu przedsięwzięcia na środowisko. Oczywiście najlepiej byłoby, gdyby dana inwestycja w ogóle nie miała żadnego negatywnego wpływu na środowisko, jednakże jest to często trudne lub niemożliwe do osiągnięcia. Dlatego głównym celem decyzji środowiskowej jest ukształtowanie planowanego przedsięwzięcia w taki sposób, aby przedsięwzięcie w możliwie najmniejszym stopniu pogorszyło lub wpłynęło na stan otoczenia.

Należy także podkreślić, co potwierdzone jest wieloma wyrokami sądów, że uzgodnienie organów współdziałających - w przeciwieństwie do opinii - jest formą o znaczeniu stanowczym, wiąże organ administracyjny rozstrzygający w postępowaniu głównym. Wiążący charakter stanowiska zajętego przez organ uzgadniający wyraża się w niemożności wydania decyzji pozytywnej w przypadku negatywnego stanowiska organu uzgadniającego, a także w niedopuszczalności określenia w decyzji pozytywnej warunków realizacji przedsięwzięcia w sposób odmienny niż uczynił to organ uzgadniający (wyrok WSA w Poznaniu z 28.12.2017 r., II SA/Po 587/17, LEX nr 2444358). Oznacza to w praktyce, iż organ prowadzący postępowanie w sprawie środowiskowych uwarunkowań może, przy spełnieniu określonych warunków wydać decyzję negatywną, mimo pozytywnych uzgodnień, musi to jednak szczegółowo uzasadnić odnosząc się do całego zgromadzonego materiału dowodowego (wyroki NSA z 01 lipca 2016 r. II OSK 339/15, z 18 października 2019 r. II OSK 2952/17). W nawiązaniu do powyższej kwestii, Kolegium nie podziela stanowiska organu I instancji, że opinia RDOŚ dotycząca przedmiotowej inwestycji jest ograniczona. Z akt administracyjnych sprawy wynika, że RDOŚ, przy wydawaniu postanowienia uzgadniającego warunki realizacji przedsięwzięcia uwarunkowaniach uwzględnił specyfikę przedsięwzięcia, wziął pod uwagę i odniósł się do rodzaju, cech i skali przedsięwzięcia, wielkości zajmowanego terenu, zakresu robót związanych z jego

realizacją, prawdopodobieństwa, czasu trwania, zasięgu oddziaływania, możliwości ograniczenia oddziaływania oraz odwracalności oddziaływania, powiązania z innymi przedsięwzięciami, a także wykorzystania zasobów naturalnych, różnorodności biologicznej oraz emisji i uciążliwości związanych z eksploatacją przedsięwzięcia. W szczególności poruszył kwestie hałasu, pól elektromagnetycznych, odpadów, środowiska hydrologicznego, obszarów chronionych i gatunków chronionych zwierząt i roślin, o czym świadczy 19 warunków realizacji inwestycji wskazanych przez RDOŚ w postanowieniu z dnia 28 kwietnia 2023 r. Nie należy zapominać, że wpływ planowanego przedsięwzięcia na środowisko, w tym zdrowie i życie ludzi został także oceniony przez dwa pozostałe organy wyspecjalizowane w tym zakresie (PPIS i Dyrektora Zarządu Zlewni Wód Polskich w Poznaniu).

Kolegium zwraca także uwagę, iż kwestie dotyczące ewentualnej możliwości wydania w przyszłości decyzji o warunkach zabudowy czy też pozwolenia na budowę dla wnioskowanego przedsięwzięcia, będą przedmiotem badania w kolejnych etapach inwestycji, natomiast nie podlegają badaniu w toku postępowania dotyczącego środowiskowych uwarunkowań. W procedurze administracyjnej w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, kwestia strat majątkowych, spadku wartości nieruchomości sąsiednich w wyniku realizacji inwestycji, czy też kwestia ograniczenia rozwoju regionu nie może być brana pod uwagę. Powyższe obawy nie wiążą się z oceną oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Przepisy ustawy ooś nie przewidują na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach rozważań na temat spadku czy wzrostu wartości nieruchomości położonych w sąsiedztwie terenu inwestycji. Podobnie zamiary i plany właścicieli nieruchomości położonych w sąsiedztwie inwestycji nie są przeszkodą do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (wyrok WSA w Łodzi z dnia 28 czerwca 2017 r., II SA/Łd 60/17). W konsekwencji argumenty w tym zakresie, dotyczące ewentualnego naruszania praw podmiotów znajdujących się w kręgu oddziaływania inwestycji, nie mogą stanowić uzasadnienia dla odmowy zgody na realizację planowanego przedsięwzięcia na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Kolegium pragnie zwrócić uwagę, że organ I instancji w decyzji odmawiającej wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowej inwestycji uchybił art. 85 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy ooś, ponieważ w uzasadnieniu decyzji nie zawarł informacji w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa. Co prawda organ wskazał, że inwestycja budzi duży sprzeciw wśród lokalnej społeczności, jednak w uzasadnieniu podjętego rozstrzygnięcia nie wykazał i nie podał powodów, które z wniesionych uwag są w jego ocenie uzasadnione, a które nie. Samo stwierdzenie, iż w ramach udziału społeczeństwa wpłynęły uwagi, bez szczegółowego odniesienia się organu I instancji do tych uwag jest w ocenie Kolegium niewystarczające.

Reasumując, podstawą wydania decyzji odmownej nie może być sprzeciw okolicznych mieszkańców wobec planowanego przedsięwzięcia lub też polemiczne podważanie treści raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, bądź wykazanie ewentualnych braków w raporcie. Organ pierwszej instancji nie może z obawy przed niezadowoleniem lokalnej społeczności przerzucać na Kolegium obowiązków rozpatrzenia i rozstrzygnięcia całej sprawy. Uchybienia i braki dostrzeżone przez Kolegium w postępowaniu pierwszoinstancyjnym są bowiem tego rodzaju, że z

uwagi na poszanowanie zasady dwuinstancyjności postępowania nie mogą być sanowane w postępowaniu odwoławczym. Zdaniem Kolegium, skarżona decyzja organu jest wadliwa w stopniu przekraczającym możliwości organu odwoławczego. Organ I instancji nie wykazał bowiem, że istnieją podstawy do odmowy ustalenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia, którego dotyczy sprawa, a jak już wyżej zaznaczono, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie jest rozstrzygnięciem uznaniowym.

Biorąc powyższe pod uwagę Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Pile zadecydowało o uchyleniu zaskarżonej decyzji w całości i przekazaniu sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji. Rolą organu w ponownie przeprowadzonym postępowaniu będzie, mając na uwadze wytyczne organu odwoławczego, uwzględnienie i merytoryczne odniesienie się do stanowisk organów współdziałających, rozpatrzenie w sposób wyczerpujący całego materiału dowodowego, w razie konieczności wezwanie inwestora do złożenia dodatkowych wyjaśnień oraz dokonanie weryfikacji raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W decyzji organ I instancji powinien odnieść się także merytorycznie do wszystkich uwag, które wpłyną w ramach udziału społeczeństwa. Uzasadnienie podjętego przez organ rozstrzygnięcia, winno odpowiadać wymogom określonym w art. 107 § 3 k.p.a. oraz w art. 85 ust. 2 ustawy ooś. Treść decyzji niezwłocznie po jej wydaniu, powinna być podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 85 ust. 3 ustawy ooś.

Decyzja niniejsza jest ostateczna.

POUCZENIE:

1. Na decyzję służy sprzeciw, który można wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu za pośrednictwem tutejszego Kolegium w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 64a ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi).
2. Od sprzeciwu pobiera się wpis stosunkowy lub stały (art. 230 ppsa). Wpis stosunkowy pobiera się w sprawach, w których przedmiotem zaskarżenia są należności pieniężne. W innych sprawach pobiera się wpis stały (art. 231 ppsa). Do sprzeciwu od decyzji stosuje się odpowiednio przepisy o skardze, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej (art. 64b § 1 ppsa).
3. Strona składająca sprzeciw ma możliwość ubiegania się przed Sądem o przyznanie jej prawa pomocy (w zakresie całkowitym lub częściowym) obejmującego zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie radcy prawnego lub adwokata, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego (art. 245 ppsa).

Wysokość oraz szczegółowe zasady pobierania wpisu regulują przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Wpis stosunkowy zależy od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:

- 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
- 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
- 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
- 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.

Wpis stały bez względu na przedmiot zaskarżonego aktu lub czynności wynosi w sprawach:

- 1) skarg na postanowienia wydane w postępowaniu administracyjnym, egzekucyjnym i zabezpieczającym - 100 zł;
- 2) skarg na akty lub czynności z zakresu administracji publicznej dotyczące uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa - 200 zł;
- 3) skarg na akty prawa miejscowego organów jednostek samorządu terytorialnego i terenowych organów administracji rządowej - 300 zł;
- 4) skarg na akty organów jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, inne niż akty prawa miejscowego, podejmowane w sprawach z zakresu administracji publicznej - 300 zł;
- 5) skarg na akty nadzoru nad działalnością organów jednostek samorządu terytorialnego - 300 zł;
- 6) skarg na bezczynność organów administracji publicznej - 100 zł;

7) zażaleń na postanowienia wojewódzkich sądów administracyjnych - 100 zł.

Wpis stały wynosi w sprawach skarg, nieobjętych wpisem stosunkowym, z zakresu:

- 1) budownictwa i architektury - 500 zł;
- 2) zagospodarowania przestrzennego - 500 zł;
- 3) ochrony środowiska i przyrody - 200 zł;
- 4) gospodarki wodnej - 300 zł;
- 5) nieruchomości - 200 zł;
- 6) rolnictwa i leśnictwa - 200 zł;
- 7) ewidencji ludności i dowodów osobistych - 100 zł;
- 8) cudzoziemców, paszportów i wiz - 300 zł;
- 9) aktów stanu cywilnego i obywatelstwa - 100 zł;
- 10) kombatantów - 100 zł;
- 11) własności przemysłowej - 1.000 zł;
- 12) zobowiązań podatkowych - 500 zł;
- 13) prawa celnego - 500 zł.

Wpis stały w sprawach skarg dotyczących uprawnień do wykonywania określonego zawodu, czynności lub zajęć, bez względu na ich rodzaj i charakter, wynosi 200 zł.

Wpis stały w sprawach skarg dotyczących postanowienia lub decyzji wydanych w trybie wznowienia postępowania administracyjnego, stwierdzenia nieważności, uchylecia lub zmiany albo wygaśnięcia aktu, bez względu na przedmiot sprawy, pobiera się w wysokości 200 zł.

W sprawach skarg niewymienionych powyżej wpis stały wynosi 200 zł.

Zwolnienie z mocy ustawy (art. 239 ppsa)

§ 1. Nie mają obowiązku uiszczenia kosztów sądowych:

1) strona skarżąca działanie, bezczynność organu lub przewlekłe prowadzenie postępowania w sprawach:

- a) z zakresu pomocy i opieki społecznej,
- b) dotyczących statusu bezrobotnego, zasiłków oraz innych należności i uprawnień przysługujących osobie bezrobotnej,
- c) dotyczących chorób zawodowych, świadczeń leczniczych oraz świadczeń rehabilitacyjnych,
- d) ze stosunków pracy i stosunków służbowych,
- e) z zakresu ubezpieczeń społecznych,
- f) z zakresu powszechnego obowiązku obrony,
- g) udzielania cudzoziemcom ochrony,
- h) dotyczących dodatków mieszkaniowych;

2) prokurator, Rzecznik Praw Obywatelskich i Rzecznik Praw Dziecka;

3) kurator strony wyznaczony przez sąd orzekający lub przez sąd opiekuńczy dla danej sprawy;

4) strona, której przyznane zostało prawo do pomocy w postępowaniu przed sądem administracyjnym (prawo pomocy), w zakresie określonym w prawomocnym postanowieniu o przyznaniu tego prawa.

§ 2. Nie mają obowiązku uiszczania opłat sądowych organizacje pożytku publicznego, działające na podstawie przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w sprawach własnych, z wyjątkiem spraw dotyczących prowadzonej przez te organizacje działalności gospodarczej, a także organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w sprawach własnych dotyczących realizacji zleconego zadania publicznego na podstawie przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

R. Górecki

K. Chrzanowski

M. Wajs

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Margonin
2. inwestor – PVE 137 Sp. z o.o. w Bydgoszczy
3. pozostałe strony postępowania zgodnie z art. 49 k.p.a.
4. aa

Do wiadomości:

1. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży
2. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu
3. Dyrektor Zarządu Zlewni Wód Polskich w Poznaniu

Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Prezes Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Pile z siedzibą ul. Dzieci Polskich 26, 64-920 Piła. Posiada Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania. Dane osobowe przetwarzane będą w celu realizacji ustawowych zadań Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Pile i będą przekazywane wyłącznie podmiotom uprawnionym do uzyskania danych osobowych na podstawie przepisów prawa lub zawartych umów. Dalsze informacje dotyczące danych osobowych znajdują się na naszej stronie Biuletynu Informacji Publicznej pod adresem: <https://www.bip.kolegium.pila.pl>